

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Enghaveskolen - Faaborg Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 431011	Skolens navn: Enghaveskolen - Faaborg Friskole
----------------------	---

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Bent Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
05-12-2019	8.kl	bio-geo	Naturfag	Bent Hansen
05-12-2019	1.kl	Dansk	Humanistiske fag	Bent Hansen
05-12-2019	5.kl	Naturfag	Naturfag	Bent Hansen
05-12-2019	9.kl	Matematik	Naturfag	Bent Hansen
05-12-2019	4.kl	Naturfag	Naturfag	Bent Hansen
05-12-2019	5.kl	Dansk	Humanistiske fag	Bent Hansen
28-01-2020	7.kl	Fysik	Naturfag	Bent Hansen
28-01-2020	4.kl	Idræt	Praktiske/musiske fag	Bent Hansen
28-01-2020	0.kl	Naturfag	Naturfag	Bent Hansen
28-01-2020	4.kl	Ha´det	Humanistiske fag	Bent Hansen
28-01-2020	4.-6.kl	Kor	Praktiske/musiske fag	Bent Hansen
28-01-2020	7.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Bent Hansen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Tilsynsrapport for Enghaveskolen 2019-2020

Som tilsynsførende på Enghaveskolen – Faaborg Friskole er det min opgave at føre tilsyn med

- Elevernes standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk.
- At skolens samlede undervisningstilbud, ud fra en helhedsvurdering, står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.
- At vurdere, om skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre og bidrager til deres demokratiske dannelse.
- At undervisningssproget er dansk.
- Skolens donationer.

(Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende ved friskoler og private grundskoler)

Udgangspunktet for vurderingen er standpunktet for eleverne som helhed, samt undervisningen generelt, og ikke den enkelte elevs standpunkt.

- Jeg har i skoleåret 2019-2020 mødtes med skoleleder Morten Budde og viceskoleleder Stine Brandt Kristiansen torsdag den 27. juni og aftalt fokus på tilsynet, samt afklaret forventninger til samarbejdet. Jeg foretog tilsynet torsdag den 5. december 2019 og tirsdag den 28. januar 2020. Derudover var det planlagt, at jeg skulle fremlægge min tilsynsrapport på et lærermøde onsdag den 1. april 2020, hvilket blev aflyst pga. Corona-restriktionerne.
- Jeg har besøgt 0.kl, 1.kl, 4.kl, 5.kl, 7.kl, 8.kl, 9.kl og koret for 4.-5. og 6.kl.
- I år har jeg i samråd med skole- og viceskolelederen, udover det obligatoriske, valgt at fokusere på naturfagsundervisningen.
- Sammen med ledelsen er der udarbejdet en plan for tilsynet. Inden besøget har lærerne sendt korte beskrivelser af den planlagte undervisning. Desuden har jeg haft adgang og læst alle årsplanerne for de respektive fag og klasser. Efter timerne har jeg som regel haft samtaler med de pågældende lærere.
- I forlængelse af sidste års fokus på årsplaner vil jeg undersøge, om der er sket en udvikling.
- Efter hvert tilsyn har jeg haft møde med skole- og/eller viceskolelederen, hvor vi har drøftet dagens observationer.
- Sidste år kommenterede jeg på manglende del- og slutmål for fagplanen i tysk, og fagplanen for historie har ingen slutmål. jeg vil undersøge, om de er blevet indført.
- Der er lavet en plan for projektopgaverne på Enghaveskolen og jeg vil undersøge den.

Det faglige tilsyn

Dansk, 1.klasse

- Der er et tydeligt formål med indretningen af klassen med tegninger, julepynt, faglige hjælpemidler på væggene og borde/arbejdspladser, hvor børnene kan arbejde i ro og fred.

Der er bænke med markerede farver, hvor eleverne kan findes deres plads.

- Der er en tydelig struktur, læreren leder, justerer og korrigerer, men hele tiden med anerkendelse og med et tydeligt formål.

- På tavlen står legegrupper, som er et forældreprojekt, hvor børnene på skift leger med andre børn i klassen, så de lærer at lege bredt og også med nogen, som de ellers måske ikke ville lege med.

- Der er en tydelig dagsorden, indarbejdede arbejdsformer og strukturer, der skal hjælpe eleverne og tjener som et stillads, eleverne kan støtte sig til og finde tryghed i. Det vidner alt om klasseledelse med en klar dagsorden.

- Børnene læser ved borde med kegler, der markerer, at det er en station med bøger og opgaver, der er tilpasset elevernes læsefærdigheder. De bruger bl.a. lydering og andre strategier til deres læsning.

- Der er varierede arbejdsformer og gruppestørrelser. De arbejder også 2x2, hvor de skiftes til at læse og finde ordkort.

- Børnene spiser på deres pladser, men s de ser en lille engelsk video, hvor der er en enkel tekst. Flere af børnene kan forstå og oversætte ordene. Næste gang skal de arbejde videre med ordene.

- Før børnene går udenfor i pausen, får de en bold og nogle bamser, som forældrene har købt til klassen. Læreren aftaler med børnene, hvordan de kan sikre at det hele kommer tilbage og børnene er med til at fordele bamserne imellem sig.

- Årsplanen angiver en overordnet oversigt over emner og formål med danskundervisningen i 1.kl, men ingen henvisninger til fagplanen.

Dansk, 5.klasse

- De arbejder med morfemer og der tale om binde/fuge-bogstaver.

- På baggrund af billeder/tekster skal de søge efter sammensatte ord.

- Eleverne instrueres i grupper, hvorefter de arbejder i dem. Der er arbejdsro.
- Der er en grundig instruktion og eleverne kan arbejde videre uden den store hjælp.
- Grupperne er allerede lavet.
- Årsplanen angiver, hvad der arbejdes med i forskellige perioder med angivelse af indhold, overordnede mål i overskuelig form, men ingen henvisninger til fagplanen.

Matematik, 9.klasse

- Klassen arbejder med algebra/ligninger
- Fremgangsmåden er skrevet op i punktform, hvorefter der regnes eksempler på tavlen i fællesskab. Eleverne deltager i løsningen af ligningerne.
- Der henvises til 8.kl og at det handler om at få gode vaner i løsningen af ligningerne.
- Der er pyntet op til jul og forholdsvis ryddeligt.
- Der plakater med fagligt indhold som berettermodeller, stjerner og hvad en problemstilling er.
- Klassen arbejder derefter videre alene eller parvis. I bogsystemet er der ikke meget fokus på træning, så læreren supplerer med andre opgaver.
- Der samles op i fællesskab og eleverne afleverer deres hæfte med 2.gradsligningerne.
- Timen sluttet af med, at bordgrupperne får 9 billeder med forskellige grafer som de skal parre med 9 ligninger, så det kommer til at passe. Det bliver taget op i plenum.
- Årsplanen angiver faglige områder og overordnede emner, men der er ingen angivelse af, hvilke færdigheder, viden og kompetencer eleverne skal tilegne sig.

Idræt, 4.klasse

- Klassen arbejder med Kidsvolley, som er en mere tillempet form af volleyball, hvor elevernes bruger at kaste og gribe sammen med bagger-slaget.
- På den måde sikres et spillemæssigt flow.
- Eleverne er fortrolige med spil og regler.

- Let stemning, også når man taber en bold.
- Alle er omklædt og går i bad.
- Årsplanen angiver, hvad eleverne arbejder med hvornår, men angiver ikke hvilke færdigheder, viden og kompetencer eleverne skal tilegne sig hvornår, lige som der heller ikke henvises til fagplanen.

Billedkunst, 5.klasse

- Eleverne skal tegne et selvportræt på en transparent, som belyses med en OHP, hvor der tegnes på et papir.
- Derefter farvelægges det abstrakt med farver, klippes ud og limes på et stykke farvet karton.
- De skal tegne på en transparent, for at skabe distance til sig selv, som de ikke vil, når de tegner sig selv direkte.
- Alle arbejder koncentreret i små grupper.
- Der arbejdes med genrer, teknikker, virkemidler, samt lys og skygge.
- Læreren forsyner eleverne med inspiration til f.eks. mønstre, så de udvider deres udtryk.
- Årsplanen angiver faglige områder og overordnede emner, men der er ingen angivelse af, hvilke færdigheder, viden og kompetencer eleverne skal tilegne sig.

Kor, 4.-5.-6.klasse

- Da eleverne er kommet i salen, begynder en af lærerne at klappe en rytme, det sætter en fælles rytme og skærper opmærksomheden.
- Sangen gennemgås og der bruges klap til at markere rytmen.
- Der synges mange sange, både nyere og ældre som f.eks. Velkommen i den grønne lund.
- Til denne sang bruges klappe-rytmen fra timens begyndelse. Melodien læres.

Engelsk, 7.klasse

- En elev fremlægger om en jul i New Zealand ved hjælp af Power Point på et smukt, flydende engelsk.
- Klassen skal læse en tekst/mail om Hawaii.

- Læreren taler til klassen på engelsk og lader eleverne forklare på dansk/engelsk, hvad de skal gøre.
- De løser derefter spørgsmål til teksten og det er varieret, hvor meget der tales engelsk i grupperne.
- Årsplanen angiver overordnede faglige områder, emner og hvad de skal lære, men angiver ikke hvilke færdigheder, viden og kompetencer eleverne skal tilegne sig hvornår, lige som der heller ikke henvises til fagplanen.

Samlet vurdering af dansk, matematik og engelsk

Der er en let stemning, der foregår tydelig klasseledelse og alle steder er der en plan for dagen, også når der er vikar. Undervisningen er varieret, der bruges forskellige medier, arbejdsformer og organisering af undervisningen.

På baggrund af årsplanerne, samtaler med elever og lærere, samt ved at overvære undervisningen, vurderer jeg, at undervisningen i engelsk, dansk og matematik står mål med, hvad der forventes og kræves i Folkeskolen.

Fokusområdet: Den naturfaglige undervisning

Naturfag, 0.klasse

- Det er et indbydende klasselokale, der er ryddeligt, funktionelt.
- Tydelig klasseledelse
- Børnene laver foldebøger omkring et naturemne, hvor de arbejder med danske dyr.
- Hvert dyr har sin egen farve.
- De skal skrive/tegne om dyrenes unger, fjender, levesteder, føde, spor
- De lærer forskellige fagudtryk som "føde" og "levesteder"
- Børnene er optaget, når der er for meget uro, klappes der og de bliver kaldt til orden.
- Børnene står i kø ved lærerens bord og venter: "For det skal vi."
- Der er to lærere i klassen hver tirsdag. Det er samme pædagog, som også arbejder hos Englopperne, for at sikre kontinuitet.

Natur&Teknologi, 4.klasse

- Timen indledes med læringsmål. Der foregår klasseledelse med en tydelig struktur og taget i betragtning, at det er i slutningen af skoledagen og at eleverne arbejder i små grupper, så er der meget arbejdsro.
- Der tales om observation og at beskrive noget præcist.
- Den ene halvdel sidder med computerne og løser geografi-opgaver.

- Den anden halvdel arbejder i små grupper omkring nogle forsøg, hvor de skal lave en hypotese om vægt og derefter undersøge den.
- Grupperne er lavet i forvejen, alle materialer og redskaber ligger klar til brug. De går til opgaverne med liv og sjæl.
- Der er en angivelse af, hvilke emner klassen arbejder med, men ingen angivelse af mål eller henvisninger til fagplanen.

Natur&Teknologi, 5.klasse

- Der samles op på magnetisme, som klassen arbejdede med i den sidste time. Eleverne inddrager fagudtryk/ord/begreber fra undervisningen.
- Klasseværelset er pyntet og fremstår ryddeligt. Centrale pointer er skrevet op.
- Læreren leder med en tydelig struktur og der er en plan for, hvad eleverne skal medbringe, hvad man skal gøre, når man ankommer til naturfagslokalet.
- Lokalet fremstår slidt og kunne godt trænge til en kærlig hånd eller modernisering.
- Strømforsyningen forklares, eleverne har tidligere arbejdet med dem og der drages sammenligninger med batterier.
- De laver et kredsløb og skal løse en række opgaver, så de bliver fortrolige med forskellen på serie/parallelforbindelser. Det er åbne opgaver, som giver eleverne mulighed for at eksperimentere.
- Både piger og drenge er optaget af arbejdet, som de løser i mindre grupper.
- De skal derefter tegne forskellige forbindelser med relevante symboler, hvor de igen arbejder med modellering.
- Årsplanen indeholder beskrivelse af emner med tidsangivelse, mål og henvisning til kompetencer fra fagplanen.

Biologi/Geografi 8.klasse

- Tydelig plan for timen, mobiler indsamles, tidsplanen for projektarbejdet beskrives, hvor eleverne skal fremlægge inden jul.
- Der er fokus på de fire naturfaglige kompetencer: Modellering, perspektivering, kommunikation og undersøgelse.
- Det overordnede tema er CO₂, som skal undersøges på forskellig vis, f.eks. i havet eller i træerne. Der skal opstilles et forsøg.
- Jeg spurgte to grupper, der var særdeles velbevandrede, som inddrog deres viden, brugte fagudtryk og bl.a. kom ind på fotosyntese og gjorde også rede for de kemiske processer, hvor havets PH bliver surere.

- De deler deres viden med hinanden, retter den til i fællesskab og arbejder videre med de fire kompetencer.
- De virker fortrolige med gruppe-arbejdsformen, som er blevet indarbejdet gennem flere år med de to lærere
- Årsplanen beskriver, at den følger kompetencemålene fra fagplanen, og der er en overordnet angivelse af emner, som eleverne arbejder med og kompetenceområderne nævnes, men der er ingen direkte henvisning til, hvornår der arbejdes med hvad, hvad målene og der er ingen direkte henvisning til fagplanen.

Fysik 7.klasse

- Dagens plan præsenteres og elevernes tilstedeværelse noteres.
- Eleverne arbejder i grupper med deres naturfagsprojekter.
- De forskellige naturfagsfag dækkes.
- Der gøres status, så alle fagene er inddraget.
- Der gøres status på gruppernes arbejde: Hvad skal de arbejde med, hvad er planen.
- Fokus på de forskellige kompetencer, som f.eks. modellering.
- 2 grupper går i naturfagslokalet. De laver forsøg med saltvand og fordampning.
- Læreren hjælper med opstillingen og spørger undervejs, så de er aktive.
- Der er forskel på elevernes foretagsomhed, men der er fra lærerside tænkt over gruppesammensætningerne.
- Der sker en erfaringsudveksling, eleverne skal vænne sig at arbejde problemorienteret, hvor det i 7.kl i højere grad bliver emneorienteret, som f.eks. hvordan kan man producere drikkevand af saltvand.
- Årsplanen angiver, hvilke emner der skal arbejdes med, men der er ingen mål eller henvisninger til fagplanen.

Samlet vurdering

På tværs af klasser og årgange arbejdes der med en eksperimenterende struktur, der kræver en høj grad af selvstyring. Det kommer kun gennem et gentagende og vedholdende gruppearbejde i naturfagsundervisningen. Det er en udfordring for alle lærere, fordi det kræver en anden tydelighed og forberedelse af læreren, samt en enighed blandt de naturvidenskabelige lærere.

Der er en tydelig rød tråd i overbygningens naturfag, både i organisering, fokus på de fire naturvidenskabelige kompetencer, som gang på gang bliver indprentet eleverne, så de også selv bruger dem i deres arbejde, og en stigende progression fra det mere emneorienterede til det problemorienterede. Det er en præstation i sig selv at få eleverne til at tænke problemorienteret, hvilket synes at lykkedes. Det kan kun lade sig gøre, fordi de to naturfagslærere samarbejder omkring indhold og især omkring formen.

Det synes ikke helt, at den samme røde tråd gør sig gældende i natur&teknologi-undervisningen. Der er et fælles

bogsystem på mellemtrinnet, som hedder "signatur" og giver mulighed for at snakke om de 3 fag adskilt. Allerede i 5. klasse tydeliggøres, hvilket "konkret" fag et emne kunne tilhøre.

Der er et samlet fagudvalg i naturfag, som i fællesskab har valgt et nyt fælles bogsystem og portal til undervisningen, som blev taget i brug sidste år. I den forbindelse er der også stigende opmærksomhed på overgange mellem klasser og fag. Fagudvalget for de naturvidenskabelige fag har i dette skoleår arbejdet på at færdiggøre fagplanen.

Naturfagslokalet fremstår gammelt, slidt og utidssvarende og det er imponerende, at naturfagslærerne på trods af forholdene, evner at organisere og gennemføre naturfagsundervisningen på et højt fagligt niveau.

Enghaveskolen er prøvefri, men i overbygningen arbejdes der i fysik, biologi og geografi med fællesfaglige projekter, hvor eleverne gennem kontinuerlige planlagte forløb gradvist tilegner fagenes kompetenceområderne: undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation. Der laves lignende forløb med 5. klasse, så de får en fornemmelse af at arbejde naturvidenskabeligt.

Efter overværelse af undervisningen, læsningen af årsplaner, samtaler med lærerne og svar på mine spørgsmål vurderer jeg, at undervisningen i fysik, biologi, geografi og natur@teknologi står mål med, hvad der forventes og kræves i Folkeskolen.

- Fagplaner

- Fagplan for tysk: Der er indføjet delmål efter 7.kl, men det er meget få (3) sammenlignet med Folkeskolens fagplaner Der mangler stadig slutmål.

- Der er ingen slutmål for fagplanen i historie

- Indtil disse planer er færdiggjorte gælder Folkeskolens Fælles Mål.

- Der er lavet en ny fagplan for projektførelsen med formål, angivelse af pædagogiske principper og slutmål.

- Psykisk miljø

- Der er en venlig og imødekommende stemning fra elever, lærere og ledelse.

- Tidligere lærere kommer på besøg tirsdag.

- Skolen har en trivselstrategi, der også indeholder en anti-moppestrategi. Skolen har også et Trivselsråd, hvor to elever fra hver 3.-9.kl deltager.

- I efteråret 2020 er der atter tid til at gennemføre en undervisningsmiljøundersøgelse.

- Fysisk

- Det er tydeligt, at det er kommet flere klasser til gode, at klasselokalerne er blevet udvidet i

ombygningen.

- I de fleste klasser er det tydeligt, at der også gøres en didaktisk indsats for at gøre klasserummet til et lærerum med faglige plakater, elevproduktioner og inspirerende billeder, som understøtter læringen i de forskellige fag. Det virker som om, at klasselærerens indflydelse er aftagende fra indskolingen til overbygningen. Fælles for alle overbygningsklasser (og med de fleste danske skoler i øvrigt) er, at en 7.-9.kl skal have en reol med 20 klodsekasser, der mere fremstår som decentrale papirkirkegårde frem for at afhjælp tunge skoletasker.

- Faglokaler som naturfag og billedkunst fremstår nedslidte og kunne trænge til en meget kærlig hånd. Der er planlagt ombygning af bl.a. Naturfagslokalet.

• Dansk som undervisningssprog:

- Der bliver talt dansk i undervisningen og skoleledelsen behersker dansk i både skrift og tale.

• Donationer: Der er ikke modtaget nogen donationer over 20.000 kr.

• Årsplaner:

- Sidste år var det et af mine fokuspunkter og der arbejdes med at skabe en mere ensartet form. I min forberedelse af tilsynet, har jeg gennemgå relevante årsplaner og for størstedelen af dem, gør følgende sig gældende:

- De angiver overordnede emner, som der arbejdes med. I halvdelen er der angivet tider på, hvornår, der arbejdes med hvad. Henvisninger til fagplanen forekommer meget sjældent, og hvis der er angivet mål, så er det i meget overordnet form. Som tilsynsførende er det stadig ikke muligt at danne sig et præcist helhedsbillede af, hvilke mål der stilles for viden, færdigheder og kompetencer på de forskellige klassetrin og fag. Der er ikke nogen ensartet model for årsplaner og beror på vidt forskellige måder.

- Årsplaner er et af skolens indsatsområder og arbejdet med en mere ensartet form blev påbegyndt før Corononedlukningen og vil blive fortsat i det nye skoleår.

• Skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre: Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter. Eleverne har også indflydelse på aktiviteter uden for den formelle undervisning, som f.eks. i planlægningen og gennemførelsen af skolens musical.

Lærerne er dygtige til at skabe situationer, hvor eleverne udfordres til stillingtagen og diskussioner, uden at der nødvendigvis findes et entydigt svar på spørgsmålet. I alle timer blev jeg modtaget af eleverne med åbenhed og

nysgerrighed.

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i Trivselsrådet.

Samlet vurdering

På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik, engelsk og i naturfagene står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har haft samtaler med den enkelte elev, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til nye fælles mål på mange måder og indeholder samtidig mange elementer af skolens værdigrundlag. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau. Jeg vurderer også, at Enghaveskolen i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.

Odense den 18.marts 2020 ved tilsynsførende Bent Hansen

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

På tværs af klasser og årgange arbejdes der med en eksperimenterende struktur, der kræver en høj grad af selvstyring. Det kommer kun gennem et gentagende og vedholdende gruppearbejde i naturfagsundervisningen. Det er en udfordring for alle lærere, fordi det kræver en anden tydelighed og forberedelse af læreren, samt en enighed blandt de naturvidenskabelige lærere.

Der er en tydelig rød tråd i overbygningens naturfag, både i organisering, fokus på de fire naturvidenskabelige kompetencer, som gang på gang bliver indprentet eleverne, så de også selv bruger dem i deres arbejde, og en stigende progression fra det mere emneorienterede til det problemorienterede. Det er en præstation i sig selv at få eleverne til at tænke problemorienteret, hvilket synes at lykkedes. Det kan kun lade sig gøre, fordi de to naturfagslærere samarbejder omkring indhold og især omkring formen.

Det synes ikke helt, at den samme røde tråd gør sig gældende i natur&teknologi-undervisningen. Der er et fælles bogsystem på mellemtrinnet, som hedder "signatur" og giver mulighed for at snakke om de 3 fag adskilt. Allerede i 5. klasse tydeliggøres, hvilket "konkret" fag et emne kunne tilhøre.

Der er et samlet fagudvalg i naturfag, som i fællesskab har valgt et nyt fælles bogsystem og portal til undervisningen, som blev taget i brug sidste år. I den forbindelse er der også stigende opmærksomhed på overgange mellem klasser og fag. Fagudvalget for de naturvidenskabelige fag har i dette skoleår arbejdet på at færdiggøre fagplanen.

Naturfagslokalet fremstår gammelt, slidt og utidssvarende og det er imponerende, at naturfagslærerne på trods af forholdene, evner at organisere og gennemføre naturfagsundervisningen på et højt fagligt niveau.

Enghaveskolen er prøvefri, men i overbygningen arbejdes der i fysik, biologi og geografi med fællesfaglige projekter, hvor eleverne gennem kontinuerlige planlagte forløb gradvist tilegner fagenes kompetenceområderne: undersøgelse, modellering, perspektivering og kommunikation. Der laves lignende forløb med 5. klasse, så de får en fornemmelse af at arbejde naturvidenskabeligt.

Efter overværelse af undervisningen, læsningen af årsplaner, samtaler med lærerne og svar på mine spørgsmål vurderer jeg, at undervisningen i fysik, biologi, geografi og natur@teknologi står mål med, hvad der forventes og kræves i Folkeskolen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Kor, 4.-5.-6.klasse

- Da eleverne er kommet i salen, begynder en af lærerne at klappe en rytme, det sætter en fælles rytme og skærper opmærksomheden.
- Sangen gennemgås og der bruges klap til at markere rytmen.
- Der synges mange sange, både nyere og ældre som f.eks. Velkommen i den grønne lund.
- Til denne sang bruges klappe-rytmen fra timens begyndelse. Melodien læres.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Dansk, 1.klasse

- Der er et tydeligt formål med indretningen af klassen med tegninger, julepynt, faglige hjælpemidler på væggene og borde/arbejdspladser, hvor børnene kan arbejde i ro og fred.
Der er bænke med markerede farver, hvor eleverne kan findes deres plads.
- Der er en tydelig struktur, læreren leder, justerer og korrigerer, men hele tiden med anerkendelse og med et tydeligt formål.
- På tavlen står legegrupper, som er et forældreprojekt, hvor børnene på skift leger med andre børn i klassen, så de lærer at lege bredt og også med nogen, som de ellers måske ikke ville lege med.
- Der er en tydelig dagsorden, indarbejdede arbejdsformer og strukturer, der skal hjælpe eleverne og tjener som et stillads, eleverne kan støtte sig til og finde tryghed i. Det vidner alt om klasseledelse med en klar dagsorden.
- Børnene læser ved borde med kegler, der markerer, at det er en station med bøger og opgaver, der er tilpasset elevernes læsefærdigheder. De bruger bl.a. lydering og andre strategier til deres læsning.
- Der er varierede arbejdsformer og gruppestørrelser. De arbejder også 2x2, hvor de skiftes til at læse og finde ordkort.
- Børnene spiser på deres pladser, men så de ser en lille engelsk video, hvor der er en enkel tekst. Flere af børnene kan forstå og oversætte ordene. Næste gang skal de arbejde videre med ordene.
- Før børnene går udenfor i pausen, får de en bold og nogle bamser, som forældrene har købt til klassen. Læreren aftaler med børnene, hvordan de kan sikre at det hele kommer tilbage og børnene er med til at fordele bamserne imellem sig.
- Årsplanen angiver en overordnet oversigt over emner og formål med danskundervisningen i 1.kl, men

ingen henvisninger til fagplanen.

Dansk, 5.klasse

- De arbejder med morfemer og der tale om binde/fuge-bogstaver.
- På baggrund af billeder/tekster skal de søge efter sammensatte ord.
- Eleverne instrueres i grupper, hvorefter de arbejder i dem. Der er arbejdsro.
- Der er en grundig instruktion og eleverne kan arbejde videre uden den store hjælp.
- Grupperne er allerede lavet.
- Årsplanen angiver, hvad der arbejdes med i forskellige perioder med angivelse af indhold, overordnede mål i overskuelig form, men ingen henvisninger til fagplanen.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Matematik, 9.klasse

- Klassen arbejder med algebra/ligninger
- Fremgangsmåden er skrevet op i punktform, hvorefter der regnes eksempler på tavlen i fællesskab. Eleverne deltager i løsningen af ligningerne.
- Der henvises til 8.kl og at det handler om at få gode vaner i løsningen af ligningerne.
- Der er pyntet op til jul og forholdsvis ryddeligt.
- Der plakater med fagligt indhold som berettermodeller, stjerner og hvad en problemstilling er.
- Klassen arbejder derefter videre alene eller parvis. I bogsystemet er der ikke meget fokus på træning, så læreren supplerer med andre opgaver.
- Der samles op i fællesskab og eleverne afleverer deres hæfte med 2.gradsligningerne.
- Timen sluttet af med, at bordgrupperne får 9 billeder med forskellige grafer som de skal parre med 9 ligninger, så det kommer til at passe. Det bliver taget op i plenum.
- Årsplanen angiver faglige områder og overordnede emner, men der er ingen angivelse af, hvilke færdigheder, viden og kompetencer eleverne skal tilegne sig.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Engelsk, 7.klasse

- En elev fremlægger om en jul i New Zealand ved hjælp af Power Point på et smukt, flydende engelsk.

- Klassen skal læse en tekst/mail om Hawaii.
- Læreren taler til klassen på engelsk og lader eleverne forklare på dansk/engelsk, hvad de skal gøre.
- De løser derefter spørgsmål til teksten og det er varieret, hvor meget der tales engelsk i grupperne.
- Årsplanen angiver overordnede faglige områder, emner og hvad de skal lære, men angiver ikke hvilke færdigheder, viden og kompetencer eleverne skal tilegne sig hvornår, lige som der heller ikke henvises til fagplanen.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik, engelsk og i naturfagene står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har haft samtaler med den enkelte elev, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til nye fælles mål på mange måder og indeholder samtidig mange elementer af skolens værdigrundlag. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau. Jeg vurderer også, at Enghaveskolen i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

13.1 Uddybning

Skolen forbereder eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre: Eleverne bliver inddraget i evalueringen af timerne, i planlægningen og udførelsen af undervisningen på alle klassetrin. Der foregår en ligeværdig diskussion/samtale eleverne indbyrdes og med læreren om relevante emner af både faglig og social karakter. Eleverne har også indflydelse på aktiviteter uden for den formelle undervisning, som f.eks. i planlægningen og gennemførelsen af skolens musical.

Lærerne er dygtige til at skabe situationer, hvor eleverne udfordres til stillingtagen og diskussioner, uden at der nødvendigvis findes et entydigt svar på spørgsmålet. I alle timer blev jeg modtaget af eleverne med åbenhed og nysgerrighed.

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i Trivselsrådet.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

14.1 Uddybning

15. Er der kønsligestilling på skolen?

15.1 Uddybning

Ledelsen består af en mandlig skoleleder og en kvindelig viceskoleleder. Bestyrelsen består af både mænd og kvinder, ligesom der også er en bred kønsmæssig sammensætning af flere køn i medarbejdergruppen.

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Eleverne lærer også det repræsentative demokrati at kende i Trivselsrådet.

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

18.1 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

5000,00 kr.

19. Tilsynets sammenfatning

På baggrund af mit tilsyn kan jeg konkludere, at undervisningen i dansk, matematik, engelsk og i naturfagene står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Jeg har haft samtaler med den enkelte elev, den enkelte lærer og skolens ledelse om undervisningens indhold. Skoledagen lever op til nye fælles mål på mange måder og indeholder samtidig mange elementer af skolens værdigrundlag. Skolens undervisning bliver udført i en tryk ramme, hvor der er respekt og anerkendelse for den enkelte elevs personlighed, og faglige niveau. Jeg vurderer også, at Enghaveskolen i hele sit virke forbereder eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre, samt udvikler og styrker elevernes demokratiske dannelse og deres kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Alt dette giver de bedste muligheder for, at det enkelte barn er godt rustet til job og uddannelse, samt til sit liv fremover.